

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı :

13629

Tarih :

17.07.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.16/07/2021

Av. Abdullah Koç
HDP Ağrı Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih :	01 Ekim 2021
Esas No:	2/3754

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIĞI
26 Temmuz 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
26 Temmuz 2021
No: 847742
EBYS ve AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

“Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre, ülkede 2 Şubat 2021 tarihi itibarıyla 264 kapalı ceza infaz kurumu, 78 müstakil açık ceza infaz kurumu, 4 çocuk eğitimevi, 9 kadın kapalı, 7 kadın açık, 7 çocuk kapalı ceza infaz kurumu olmak üzere toplam 369 ceza infaz kurumu bulunmaktadır. Bu kurumların toplam kapasitesi 244.896 kişidir. Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü’nün yayınladığı resmi rakamlara göre 28 Şubat 2021 itibarıyla hapishanelerde toplam 276.438 mahpus bulunuyor. Ancak bu sayının artırılmış kapasite olduğunu da belirtmekte fayda vardır. Normal koşullar altında bu hapishanelerde verilen sayının 2/3’ü kadar mahpusun kalması gerekmektedir. Bu noktada bir önemli bilgi de ülkede son yılda yapılan 40’a yakın yeni hapishane ile kapasitenin resmi rakamlara göre 188.437 kişi artırılmış olduğudur. Önümüzdeki yıllarda tamamlanacak hapishaneler ile kapasitenin 500 bin kişiye kadar artırılması planlanmaktadır.” “Salgın döneminde hapishanelerde toplam 17 mahpus COVID-19’a bağlı gerekçelerle yaşamını yitirdi. Çok sayıda hapishane personeli ve mahpus ise virüse yakalandı. Ne yazık ki kaç kişinin virüse yakalandığına ilişkin elimizde kesin bir veri bulunmuyor.

Adalet Bakanlığı’nın 2020 Kasım ayı içerisinde açıkladığı verilere göre 368 ceza infaz kurumunun 117’sinde pozitif vakaya rastlanmış ve toplam 120 mahpusun testi pozitif çıkmıştır. Buna karşın İnsan Hakları Derneğine (İHD) 20 farklı hapishaneden yapılan başvurularda 489 mahpusun COVID-19’a yakalandığı iddia edilmiştir.” “Sağlık hakkı açısından hapishanelerde yaşanan temel sağlık sorunları şöyle sıralanabilir:

- Aşırı kalabalık koşullar
- Revire geç çıkarılma, revirlerden polikliniklere ve polikliniklerden 3. basamak sağlık hizmetlerine sevk işlemlerinde aylarca sıra beklenmesi
- Yoğunluğu kaldıracak nitelik ve kapasitede sağlık hizmeti koşullarının olmaması
- Revirlerde her zaman doktor olmaması
- Bazı hapishanelerde güvenlik görevlilerinin kelepçeleri açmadığı ve hekimlerin de açılmasını talep etmemesi
- Hastane sevklerinin ya geç yapılması ya da hiç yapılamaması
- Sevklerde arama baskısı ve (özellikle astım hastalarını kötü etkileyen) tek hücreli ring araçlarıyla sevk zorlaması
- Ağır hasta mahpusların, hastalıklarının son dönemlerine gelmelerine rağmen tahliye edilmemesi
- Gerek hapishane revirlerinde gerek hastanelerde, hasta mahpusların gerçekten tedavi edilmeyip (ağrı kesici gibi) geçici/belirtileri önleyici ilaçlarla baştan savılması
- Adli Tıp Kurumu’nun tahliye kararlarını siyasi tutum izleyerek vermemesi, hastane raporlarının Adli Tıp Kurumu tarafından kabul edilmemesi
- Atak geçirme riski bulunan ve/veya kendi ihtiyaçlarını karşılayamayan mahpusların tek kişilik yerlerde tutulması
- Yetersiz iye bedelleri
- Isıtılmayan ve havalandırılmayan koşullar
- Mahpusların gün ışığından yeterince faydalandırılmaması
- Diyet yemeklerinin verilmemesi
- Temiz suya erişim sorunları.”

“Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre ülke hapishanelerinde 28 Şubat 2021 tarihi itibarıyla 8.968 hükümlü ve 1.963 tutuklu olmak üzere toplam 10.931 kadın mahpus bulunuyor. Bu mahpuslar 9 kadın kapalı ve 7 kadın açık hapishanesinde, ayrıca pek çok durumda diğer hapishanelerde kendilerine ayrılmış koşullarda kalıyorlar. Ülkedeki 4 çocuk eğitimevi ile 7 çocuk kapalı ceza infaz kurumunda ise 12 ile 18 yaş arasında 487’si erkek ve 10’u kadın toplam 497 hükümlü çocuk, 1.077’si erkek ve 41’i kadın toplam 1.118 tutuklu çocuk

bulunmaktadır. Çocuk mahpusların genel toplamı ise 1.564 erkek ve 51 kadın olmak üzere 1.615 kişidir. Ancak bu sayının belirttiğimiz gibi 12-18 yaş arasındaki çocuk mahpusları kapsadığının bir kere daha altını çizmek isteriz. Aileleri ile hapishanede kalmak zorun olan daha küçük yaştaki çocuklar bu sayıya dahil değildir. Ülke hapishanelerinde 600 ile 650 arasında 0-6 yaş aralığında çocuk bulunmaktadır.”

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- “lke hapishanelerinde halen 604’ ağır hasta olmak üzere toplam 1605 hasta mahpus bulunmaktadır. Bu sayının çok daha yüksek olduğunu özellikle belirtmek isteriz.” ocuk mahpusların genel toplamı ise 1.564 erkek ve 51 kadın olmak üzere 1.615 kişidir. Ancak bu sayının belirttiğimiz gibi 12-18 yaş arasındaki ocuk mahpusları kapsadığının bir kere daha altını çizmek isteriz. Aileleri ile hapishanede kalmak zorun olan daha küçük yaştaki çocuklar bu sayıya dahil değildir. lke hapishanelerinde 600 ile 650 arasında 0-6 yaş aralığında ocuk bulunmaktadır.” Bu vesileyle hasta mahpusların ve altı yaşından küçük çocukları olan kadınların tahliye edilmesi elzemdir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte kapalı ceza infaz kurumlarında tutulılardan,

a) Cezalarının infazının devamının hastalıklarının seyrinin kötüleştiğine dair hasta olan mahpuslar salıverilir.

b) Altı yaşından küçük çocukları olan kadınlar bu çocukları altı yaşını doldurana kadar, tutuklularsa adli kontrol altına alınır. Hükümlülere cezaları denetimli serbestlik tedbirleri uygulanarak infaz edilir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.